

„Žalm Davidův. Hospodin je můj pastýř, nebudu mít nedostatek. Dopřává mi odpočívat na travnatých nivách, vodí mě na klidná místa u vod, naživu mě udržuje, stezkou spravedlnosti mě vede pro své jméno. I když půjdu roklí šeré smrti, nebudu se bát ničeho zlého, vždyť se mnou jsi ty. Tvoje berla a tvá hůl mě potěšují. Prostíráš mi stůl před zraky protivníků, hlavu mi olejem potíráš, kalich mi po okraj plníš. Ano, dobrota a milosrdenství provázet mě budou všemi dny mého žití. Do Hospodinova domu se budu vracet do nejdelších časů.“ Žalm 23

Zjevení Janovo 7:9-17

„Moje ovce slyší můj hlas, já je znám, jdou za mnou a já jim dávám věčný život: nezhynou navěky a nikdo je z mé ruky nevyrvé. Můj Otec, který mi je dal, je větší nade všechny, a nikdo je nemůže vyrvat z Otcovy ruky. Já a Otec jsme jedno.“ Janovo evangelium 10:27-30

Stereo aneb Harpagónovi navzdory

Podobně, jako učedníci, prožíváme období, ve kterém věříme a vyznáváme, že je Ježíš vzkříšen, ale zároveň jej na této zemi nemůžeme udržet. My je nevidíme, protože po čtyřiceti dnech od svého vzkříšení odešel ke svému Otci. Je to čas nejistoty a mnohých strachů, ve kterém se modlíme spolu se žalmistou.

Bude se nám měnit guvernér České národní banky a na začátku příštího roku si na pět let zvolíme dalšího prezidenta či prezidentku. Mnohé zůstává neznámým, nejsou jasní ani kandidáti. Ta neurčitost a vyčkávání nás znepokojuje. Noviny nemají o čem psát a i když píšou, nic podstatného nenapíší. Na Ježíše také doráželi židé aby se vyslovil, na co kandiduje. Oslovili jej v samotném centru židovské samosprávy, v Šalamounově sloupořadí v Jeruzalémském chrámě. Chtěli aby se vyjádřil, zda se považuje za záchrance židů: „**Jak dlouho nás chceš držet v nejistotě? Jsi-li Mesiáš, řekni nám to otevřeně!**“ (10:24)

Kdyby se to dozvěděli, tak by se v životech těch lidí zřejmě vůbec nic podstatného nezměnilo. Proto jim Ježíš odpovídá hádankou: „**Řekl jsem vám to, a nevěříte. Skutky, které činím ve jménu Otce, ty o mně vydávají svědectví. Ale vy nevěříte, protože nejste z mých ovcí.**“ (10:25n)

Pro Ježíše není důležitá královská funkce mesiáše, upřednostňuje jinou práci. Mluví jako rozhodný pastýř pečující o svoje ovce. Máme hodně předsedů, prezidentů a guvernérů, ale chybí nám pastýři. Lidé, kteří by žili s těmi, jež jsou jim svěřeni, aby je vedli. Kdysi nám průmyslník a bankéř Pedro Pick řekl v rozhovoru: „Přátelé, máte hodně náčelníků a málo indiánů!“ Těch, kteří by neslyšně provedli svůj kmen léčkou, vystopovali divou zvěř a riskovali svůj život. Pastýři!

Ježíš není zaměstnanec nebes. Je pastýřem. Říká: „**Námezdník, který není pastýř a ovce nejsou jeho vlastní, opouští ovce a utíká, když vidí, že přichází vlk. A vlk je uchvacuje a rozhání.**“ (10:12) nepotřebujeme námezdníky s milionovými platy, potřebujeme pastýře. Pro nás je důležité být ovečkou. To neznamená poklid a hromadnou jistotu velkého stáda, ale být ovečkou Pána Ježíše, to zaručuje osobní péči pastýře.

Proč? Protože je tu vlk. A ten uchvacuje a rozhání. Výraz „uchvacuje“ je v řečtině - v původním jazyce evangelíí a dopisů - stejného základu jako Moliérův Harpagón. Krade, trhá, devastuje a ty, co nepolapí tak pološílené rozežene. To je strašný dopad práce všech harpagónů světa. Ještě harpuna¹ je podobného slovního základu. I když na nebi svítí sluníčko, válka je daleko a kolem kvetou kytičky, běhá tu pomatený psychopat s ostrým hákem, řekli bychom dnešním jazykem. Proto potřebujeme pastýře.

A v takové chvíli a za takových podmínek Ježíš usoudil, že není třeba vyhlašovat kandidaturu na mesiáše. Lidem stačí pastýř, tedy alespoň těm, kteří poslouchat chtějí. Ti totiž slyší pastýřův hlas. Pastýř mluví a povídá si se stádem. To není zamlklý podivín z nějaké zapadlé horské koliby. Proto Ježíš říká: „**Moje ovce slyší můj hlas, já je znám, jdou za mnou a já jim dávám věčný život: nezhynou navěky a nikdo je z mé ruky nevyrvé. Můj Otec, který mi je dal, je větší nade všechny, a nikdo je nemůže vyrvat z Otcovy ruky. Já a Otec jsme jedno.**“ (Janovo evangelium 10:27-30)

¹ *harpagōnis*, to je uchopovací hák, drapák, ze starořeckého ἀρπάγη, *harpágē*, to je hák, z ἀρπάζω, *harpázō*, to je vytrhnout, unést, zmocnit se, uchvátit, podobně také harpuna.

Tím Ježíš říká, že se ke svému stádu chová s úctou jako k daru. Ovečky mu Otec přece dal! Zapomeňte na ovce, nejsme pasteveckou kolonií. Přirovnání ke stádu ovcí vás může tak trochu urážet. Pochopte, Ježíš mluvil o tom, čemu ti lidé rozuměli. Dnes by mluvil jinak! Mluvil by o mistrech a šéfech, ministrech a prezidentech, kteří pečují o své lidi a berou je jako dar. A proto za nimi jejich podřízení a svěření oddaně jdou. Nadávání na dělníky, stavaře, úředníky je slyšet od těch nahoře až moc často. Tak se pastýř nechová. A proto za dnešními vůdci lidé nejdou.

Všimli jste si, že péče o ovečky je jaksi stereo? Ten šílenec s harpunou tu ještě stále běhá, ale ten Harpagón nemůže ovečky harpunovat. Nemůže je vytrhnout či vyrvat z Otcovy ruky a zároveň z Ježíšovy ruky. Oni dva jsou jedno a to samé. Stojí za námi a jejich moc a sílu není možné překonat. Aby bylo jasno: „**Můj Otec je větší nade všechny!**“ říká hrdě Ježíš jako malý kluk, na nějž pátáci zkusili šikánu.

Nechte si vyprávět příběhy lidí kolem vás. To podstatné je strach - jak zvládnou zkoušky či rovnou maturitu. Jak ustojím vztah, který je na hony vzdálen počítačovým hrám, v nichž se vyznám. Kvízy zvládnou či dokonce mám rád, ale nezvládám lidi kolem. Mám hrůzu, že ztratím zaměstnání, nebudu opět zvolen či jmenován. Mám strach si přiznat, že jsem něco zkazil. Umírám už teď strachem z toho, jak to se mnou bude, až budu bezmocný stařec.

Lékem na strach totiž není vědět všechno o své záchraně. Nepotřebujeme do detailu dopředu znát, jak bude probíhat naše budoucnost. Ale: potřebujeme nutně vědět, že je někdo s námi, že o nás pečuje a neopustí nás. Věčný život taky není to, co bude následovat po smrti. Je to náplň všedních dnů, chuť každodenního života a radost z obyčejných věcí, včetně práce. A to až do věčnosti.

Tak souhrnem: Nepotřebujeme náčelníky, potřebujeme indiány! Potřebujeme něco jako pastýře, kteří budou své svěžené znát, mluvit s nimi a chránit je svými rukama. I kdybyste nikde nemistrovali, tak jsme každý z nás pastýři stvořeného světa, jak říkal učitel Starého zákona Jan Heller. Tak se tak chovejme!

Je čeho se bát. Strach nikomu nevymlouvejte. Na to tu nejsme! I kdyby bylo krásně, lítá tu šílenec s ostrým hákem. Harpagónů bylo a je vždycky dost. Jenže nás není možno vyharpunovat. Máme svrchovaného pastýře. Jsme zároveň v ruce Otcově a Ježíšově. Proto máme naději věčnosti, protože Pán Bůh nemá strach.²

² Bůh nemá strach, Andrea Riccardi (zakladatel komunity Sant'Egidio), Karmelitánské nakladatelství Kostelní Vydrů 2006, popisuje příběh Paula Schneidera, německého lutheránského pastora blízkého Dittrichu Bonhoefferovi, který byl zatčen už v dubnu 1938 a vězněn v Buchenwaldu. Zavřeli jej za to, že nevdal čest a slávu Hitlerovi a nebyl se schopen poklonit před hákovým křížem. Čtrnáct měsíců jej věznili v bunkru, odkud úzkým okénkem vykřikoval biblické texty pro tisíce vězňů stojících na nádvoří. Po výkřiku: Ježíš říká: „Já jsem dobrý pastýř. Dobrý pastýř položí svůj život za ovce.“ jej dozorcí ztloukli a umlčeli. Druhý den ovšem z bunkru volal zase jiný text, než byl zase zmlácen.